

بازگشت

ویژه فرهنگ - هنر
رسانه - جامعه

شنبه ۱۹ شهریور ۱۴۰۱ | ۶۳۰۵

گفت‌وگوی «جام جم»
با محمدحسام مدنی

خاطره‌نگاری مسیری که

به حسین (ع) می‌رسد

۷

بازگشت

به اختلال اختیارات!

به جای شورای عالی
شورای سینما تشکیل می‌شود

رئیس سازمان سینمایی کشور از تشکیل دوباره شورای سینما به مناسبت روز ملی سینما در هفته جاری سخن گفته است. لحن پیروزمندانه و امیدبخش محمد خراعی در اعلام این خبر به‌عنوان یک گشایش بزرگ در آینده سینما، با واقعیت موجود و سابقه‌ای که برای راه‌اندازی این شورا در ذهن داریم، متفاوت است...

۹

گفت‌وگو با مهدی نقویان، تهیه‌کننده و کارگردان مستند «رمز و راز ملکه»

عقرب در آتش

۵

آخرین جزئیات از سریال جدیدی که قرار است
مسعود ده‌نمکی جلوی دوربین ببرد

رستگاری
در عالم ماورا

۸

گفت‌وگو با قاسم زارع
بازیگر «بی‌نشان»

پیشقدم شدم
نقش منفی بازی کنم

۶

«جام جم» دلایل کاهش سن بلوغ
و راه‌های کاستن از آسیب‌های آن را بررسی می‌کند

نوجوانان
دبستانی

۱۲

آخرین جزئیات از سریال جدیدی که قرار است
مسعود ده‌نمکی جلوی دوربین ببرد

رستگاری
در عالم ماورا

۸

گفت‌وگو با قاسم زارع
بازیگر «بی‌نشان»

پیشقدم شدم
نقش منفی بازی کنم

۶

گزارش

یادداشت

گفت‌وگو با مهدی نقویان، تهیه‌کننده و کارگردان مستند «رمز و راز ملکه»

عقرب در آتش

ناگفتنی‌های قدرت نامحدودملکه که باید بدانیم

با مرگ ملکه انگلیس در ۹۶ سالگی و جانشینی چارلز سوم، پسر ۷۳ ساله‌اش، بحث حکومت موروثی در بریتانیا به قوت خود باقیست. برای مرور این بازی تکراری تاج و تخت، علاوه بر نمونه‌های سینمایی

هالیوودی و غربی که با وجود برخی نقدها و کتاب‌ها، در مجموع با احترام و نوازش با این دستگاه سلطنتی و پادشاهی درازمدت و چند دهه‌ای مواجه شده، باید نگاه و کندوکاوهای سریع‌تر و صادقانه‌تری را هم جست‌وجو کرد و به نظاره نشست: از جمله مستند «رمز و راز ملکه»

به تهیه‌کنندگی و کارگردانی مهدی نقویان و محصول گروه رسانه‌ای راز که در سایت شبکه مستند قابل رویت است و دیروز از شبکه سه سیما پخش شد.

با این‌که این مستند را اوایل دهه ۹۰ ساختیم اما به دلیل ادامه سیاست‌های انگلیس و فضای تاج و تخت آن کشور و تأثیراتش در مناسبات جهان، هنوز هم کارایی و قابلیت تماشا دارد. آن زمان چه اتفاق ویژه‌ای با محوریت ملکه انگلیس رخ داده بود که دست به تولید این مستند زدید؟

به دلیل این‌که ملکه جزو حاکمان قدیمی کشوری برادعا بود سراغ روایتی از زندگی و سیاست‌های او رفتیم؛ ضمن این‌که رسانه‌های حکومتی که تحت نظر ملکه انگلیس بودند و هنوز هم هستند، طی این سال‌ها خیلی علیه ایران فعالیت می‌کنند و خیلی ریز و مصداقی درباره همه مسائل ایران وارد می‌شوند. از آنجایی که در این زمینه سال‌هاست در داخل کشور خلأ رسانه‌ای داریم و کار چندانی درباره دشمنان اصلی مان انجام نمی‌دهیم، تصمیم به تولید چنین اثری گرفتیم. نکته دیگر این‌که در همه سال‌ها انقلاب اسلامی، یکی از شعارهای اصلی ما «مرگ بر انگلیس» است. بنابراین یکی از دلایل ما برای ساخت این مستند، تشریح و چرایی این شعار است. مسأله تئوریک که در این یکی دو ساله مطرح شده، همین نگاه را دنبال می‌کند. دیگر موضوعات پیش از این‌که صرفاً سیاسی باشند، اجتماعی هستند و اکثر مردم درگیر آن هستند و ملکه انگلیس را در صفت نانوائی و در تاسکی و اتوبوس هم می‌شناسند و درباره او صحبت می‌کنند. بنابراین جزو ضرورت‌های رسانه‌ای و سینمایی مستند است که راجع به این شخصیت‌ها و موضوعات، آثاری تولید شود. درباره آدم‌هایی که مثل او که با نگاه یکجانبه جریان رسانه‌ای غرب پررنگ و ویژه و عجیب و غریبی از آنها ساخته می‌شود، نیاز است

چهره واقعی‌شان را در کارهایمان نشان دهیم. در همین زمان حدود یک ساعت مستند، جزو اولین کارهایی بود که من در این فرم استفاده شده است. در این مرور تاریخی از گذشته تا امروز، چقدر فیلم و تصویر دیدید تا به اینجایی برسید که در نهایت می‌بینیم؟

در این جنس کارها ما اول تحقیقات و پژوهش‌هایمان را انجام می‌دهیم و متن مستند را می‌نویسیم و بعد برای متن نوشته شده و آماده تصویرسازی، دنبال آرشیو می‌گردیم. یکی از ویژگی‌های آرشیو مستند رمز و راز ملکه این است که صددرصد از اینترنت جمع‌آوری شده است. یعنی برای تهیه آرشیو و تصاویری که می‌بینید، به هیچ مرکز نهادی رجوع نکردیم. جزو اولین کارهایی بود که من در این فرم انجام دادم و حالا هم به مستندسازان و فیلمسازان جوان در کلاس‌ها می‌گویم که شما موضوعاتی را برای شروع کار انتخاب کنید که دغدغه تهیه آرشیو آن را نداشته باشید. چون برخی گلابه دارند که مراکز و نهادهای دولتی برای آرشیو یا همکاری نمی‌کنند یا تهیه آرشیو نیاز به هزینه‌های کلان دارد. به دلیل این‌که قانون کمی‌رایت نداریم و بستر مناسبی که در اینترنت موجود است، می‌توان برای شروع

چالش فیلمنامه‌های جذاب

همچنان با وجود همه تلاش‌هایی که می‌شود در فیلمنامه‌های ضعیف‌های اساسی داریم و نمی‌توانیم به سمتی برویم که در جریان تالیف فیلمنامه، جریان رویه رشدی را تجربه کنیم.

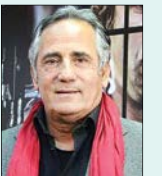
در سریال‌سازی تلویزیون، عامل اول و آخر موفقیت، همین توجه به نگارش دقیق فیلمنامه است که اگر رعایت شود به ضرس قاطع می‌توان سریال‌های جذاب تولید کرد. ولی اگر رعایت نشود ما می‌مانیم و بسیار سریال متوسط و ضعیف.

وقتی سریال نویسان خبره داشته باشیم قاعدتاً باید کارگردانان مجرب‌تری را هم به کار بگیریم برای تولید. حضور مجدد کارگردان‌ها، نویسندگان و تهیه‌کنندگان با تجربه‌ای که در سال‌های قبل حضور موفقی در سریال‌سازی داشته‌اند می‌تواند به ثمر رسیدن سریال‌های تلویزیونی را به دنبال داشته باشد. یکی از مشکلات عمده سریال‌سازی در سال‌های اخیر، کمبود تهیه‌کننده حرفه‌ای بوده است. تعدادی تهیه‌کننده در این سال‌ها وارد چرخه تولید شده‌اند که بیشتر در حکم واسطه هستند و با پولی که از تلویزیون می‌گیرند، سریال تولید می‌کنند.

این طیف از کارنا بلدان، اگر دادن بودجه به تأخیر بیفتد دستمزد عوامل را نمی‌پردازند و خود من بارها با این نوع تهیه‌کننده‌ها روبه‌رو شده‌ام که از پرداخت دستمزد به بهانه نگرفتن بودجه لازم سرباز می‌زنند. شکایت هم که می‌کنیم جواب می‌دهند ما با تهیه‌کننده قرارداد داریم. شما با او طرف حساب هستید و ما نمی‌توانیم کاری انجام بدهیم.

البته تهیه‌کننده حرفه‌ای کلان در ایران کم است. شاید چون حرفه تهیه‌کنندگی را جدی نگرفته‌اند و همین است که مثلاً در برخی پلتفرم‌های شبکه خانگی دیده‌ایم افرادی تهیه‌کننده می‌شوند که هیچ ربطی به کارفرهنگی ندارند و نتیجه‌اش هم تولید سریال‌هایی مثل تاریخی است که به خاطر کمی برداری، توقیف می‌شود یا تولید سریال‌هایی که پر هستند از لات و لیمین. باز در تلویزیون سازوکاری برای احراز صلاحیت تهیه‌کننده هست ولی در پلتفرم‌ها که هر فرد از راه رسیده‌ای چون پول دارد می‌تواند تهیه‌کننده شود.

تلویزیون از دیرباز الگویی برای سریال‌سازی بوده و باید همچنان این الگومحوری را ادامه دهد و به سمت تولید سریال‌های با متن قوی و قدرتمند و گروه تولید کاملاً حرفه‌ای برود.

مهدی نقویان
بازیگر تلویزیون و سینما

جمهوریخواهی و به صورت غیرمستقیم به وسیله آرای مردم، انتخاب می‌شود اما همین جریان رسانه‌ای غرب شایسته‌روزی علیه ایران ادعا می‌کنند که این موضوع برخلاف حقوق بشر و برخلاف آزادی بیان است. در این شرایط انگلیس به هیچ‌وجه حق این ادعا و طرح موضوع را ندارد، چون خودش کشوری سلطنتی است. بهتر است اول به مسیر جمهوریخواهی قدم بگذارند و بعد به ایران نقد وارد کنند. با این‌که تناقض‌های شان بزرگ است اما با شیوهرسانه‌ای گنده‌ای که دارند، گوش مخاطبان را با چیزهایی برمی‌کنند که خودشان می‌خواهند.

مستند، فرم و شیوه روایتی جذابی هم دارد و با بهره‌گیری هوشمندانه و بیجا از دیالوگ‌های چند نمایشنامه ویلیام شکسپیر، سروشکلی مناسب به کلیت اثر می‌دهد. به‌ویژه آن دیالوگ‌ها از هملت (... و اهریمن این نیرو دارد که به شکلی خوشایند درآید، برده‌از آن روی خندان و خوشایندملکه و سلطنت انگلیس برمی‌دارد.

دقیقاً سعی کردیم استفاده مناسبی از این استعاره‌ها داشته باشیم. حالا ممکن است مخاطب عام متوجه این اشارات بشود یا نه. حتی اگر برخی مخاطبان به صورت مستقیم هم متوجه این استعاره‌ها نشوند، جذب روایت با این شیوه فصل بندی می‌شود، چون تلاش کردیم بحثی سیاسی درباره حکومتداری را با زبانی قابل فهم بیان کنیم. بالاخره ما پیرو شهید آوینی هستیم. با این‌که ذات رسانه، تفریح و سرگرمی است اما کسی گفته تفریح و سرگرمی نباید با تکر هم‌راه باشد. اگر سراغ چنین موضوعاتی می‌رویم باید با تکنیک قابل قبول و جذابی به مخاطب ارائه شود، وگرنه ما هیچ وقت خلأ محتوایی در جریان جبهه انقلاب و در حوزه رسانه نداریم. اگر در جایی هم می‌لنگیم، به این علت است که محتوا را با تکنیک مناسب و در بسته بندی جذاب ارائه نمی‌کنیم. الان جریان رسانه‌ای غرب، حرف جدیدی برای گفتن ندارد و فقط با فرم مخاطب را فریب می‌دهد اما تمدن نوین اسلامی که جایگزین تمدن غرب خواهد شد، پراز حرف‌های ناگفته و جذاب است.

بعد از مرگ ملکه، چه پیش‌بینی و تحلیلی از وضعیت سلطنت در انگلیس دارید؟
نباید منتظر باشیم که حکومت‌های اینچینی از بیرون دچار نابودی شوند، بلکه آنها مثل عقبی هستند که در آتش گرفتار می‌شوند. وقتی عقبی در آتش گیر می‌افتد به خودش نیش می‌زند و می‌کشد. این حکومت‌های غربی هم از درون متلاشی می‌شوند. تنها چیزی که تا اینجا توانسته آنها را حفظ کند، همین رسانه، نفوذ، جریان رسانه‌ای و تصویرسازی‌های کذب است. اگر وضعیت رسانه‌ای را از غرب بگیرد، آنها نکته مثبتی ندارند.

